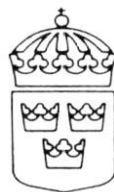

Motion till riksdagen

1988/89:Jo47

av Ulla Tillander m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:140 om reglering
av priserna på jordbruksprodukter, m.m.

Mot.
1988/89
Jo47—51

Svenska kontrollanstaltens för mejeriprodukter och ägg, KMÄ, statliga anknötning har varit och är grunden för KMÄ:s funktion som en opartisk, neutral organisation där statens, producentens, handelns och konsumentens intressen tillvaratas.

Den statliga anknötningen kostar inte heller staten något då KMÄ:s verksamhet sedan länge är helt självfinansierad.

Att göra om KMÄ till ett branschorgan skulle helt förändra organisationens karaktär. KMÄ är ju i grunden mer konsumenternas organ då KMÄ har som huvuduppgift att analysera kvaliteten på vissa inhemskt producerade baslivsmedel som genom jordbrukspolitiken åtnjuter visst externt skydd (gränsskydd, exportstöd). KMÄ skall åt konsumenten bevaka att de externt skyddade svenska produkterna håller en viss kvalitetsnivå.

Skulle KMÄ omvandlas till ett branschorgan, producentorgan, skulle detta enligt förhandsundersökning med stor sannolikhet även innebära att KMÄ:s samlade verksamhet upphör genom sönderdelning i en nedbantad mejeri- (ost-), ägg-, fiskkonserverdel som respektive producentorganisation eller producent var för sig kommer att handlägga.

Samhället fäster ju idag mer vikt vid kvaliteten på livsmedel än tidigare. Att då omvandla och splittra en opartisk och sedan länge väl fungerande kvalitetskontrollerande organisation kan inte vara riktigt. Staten borde istället stötta en sådan organisation.

Som branschorgan kan KMÄ inte heller utfärda kvalitetscertifikat vid export. Exportkontrollen är nödvändig bl.a. därför att vissa länder kräver att kvaliteten på exportprodukterna kontrolleras av en statlig myndighet och att intyg på kvaliteten utfärdas.

Motsvarigheten till KMÄ finns sedan länge i flertalet andra länder även i EG-länder t.ex. Danmark, Tyskland, Holland och dessa organisationer har oftast mer statlig anknötning än KMÄ har i Sverige.

KMÄ:s verksamhet har utretts åtskilliga gånger. Senast 1981 ifrågasattes KMÄ:s exportkontroll och inhemska kontroll. Jordbruksnämnden fick i uppdrag av jordbruksdepartementet att utreda det hela. Här följer några synpunkter beträffande den export- och kvalitetskontroll som utförts av KMÄ.

”Jordbruksnämnden har vid kontakter med företrädare för bl.a. SMR, Riksst, Svenska Ägghandelförbundet, Lantbrukarnas Riksförbund, KF, Sveriges Grossistförbund, detaljhandeln, Sveriges Sill-, Fisk- och Skal-

djursproducenters förening (SSFS) och konsumentintresset inhämtat synpunkter beträffande den export- och kvalitetskontroll som utförs vid KMÄ.

Vad gäller den obligatoriska exportkontrollen anser samtliga att den bör finnas kvar i nuvarande omfattning. SMR och Svenska Ägghandelsförbundet menar att exportkontrollen i dagsläget är nödvändig, bl.a. därför att vissa länder kräver att kvaliteten på exportprodukterna kontrolleras av en statlig myndighet och att intyg på kvaliteten utfärdas. Dessutom anses KMÄ utföra detta på ett fullt tillfredsställande sätt.

Beträffande den övriga kontroll som KMÄ utför hävdar företrädare för jordbruket och handeln att den fyller en viktig funktion. Kontrollen utgör en trygghet för både handeln och konsumenterna.”

KMÄ:s framtida status, organisation och uppgift bör utredas innan eventuella beslut fattas om förändring av nuvarande verksamhetsområden. Den statliga anknytningen är en förutsättning för en opartisk kvalitetskontroll av livsmedel med bl.a. möjlighet att utfärda kvalitetscertifikat vid export. Alternativt skulle omvandling av KMÄ till en allmännyttig stiftelse i likhet med KIM i Norge ge samma möjlighet. En omvandling till branschorgan skulle som nämnts splittra KMÄ varvid KMÄ inte heller kommer att kunna arbeta åt statens livsmedelsverk. Denna verksamhet är idag 18% av den totala verksamheten och den förväntas öka sedan livsmedelsverket fått ökade resurser.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om KMÄ:s fortsatta verksamhet.

Stockholm den 9 maj 1989

Ulla Tillander (c)

Bertil Fiskesjö (c)

Håkan Hansson (c)